

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	50013 Логопедія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50013
Назва ОП	Логопедія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лопатіна Ганна Олександрівна, Бобирєва Олена Сергіївна, Дмитрієва Ірина Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.10.2022 р. – 28.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Logopediya/Vidomosti_pro_samootsiniuvannia.pdf
Програма візиту експертної групи	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Logopediya_22/progr_visit_1ohopedia_22-23rr.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Логопедія» є актуальною, враховує сучасні вимоги ринку праці у Харківському регіоні, інтереси внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, напрями розвитку спеціальності та відповідає суспільній місії ЗВО. За результатами попередньої акредитації ОП отримала умовну акредитацію (2-й критерій було оцінено за рівнем відповідності «Е»). Під час роботи у віддаленому (дистанційному) режимі ЕГ пересвідчилася, що ЗВО здійснив потужну роботу щодо суттєвого подолання виявлених раніше недоліків. Гарантом ОП та членами проектною групи було відреаговано на всі зауваження ЕГ та ГЕР в ОП редакції 2022 р. ОП сприяє досягненню програмних результатів навчання, дає можливість сформувавши всі необхідні загальні та професійні компетентності, продуктивно поєднувати навчання та дослідження на засадах політики академічної доброчесності. Академічна і професійна кваліфікація викладачів знаходиться на відповідному рівні, відділ кар'єрного зростання ЗВО надає потужну організаційно-методичну та науково-інформаційну підтримку НПП. В академічній спільноті закладу сформована культура якості освіти. У ЗВО забезпечено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Оновлена версія Moodle змістовно наповнена навчально-методичними матеріалами. Заклад відкритий до різних пропозицій стосовно вдосконалення програми, проводить опитування та анкетування стейкхолдерів. Траєкторія вдосконалення ОП, яку представила ЕГ гарант ОП, дає підставу засвідчити, що ОП є конкурентноздатною у порівнянні з вітчизняними аналогами та має перспективи вдосконалення завдяки запозиченню кращих практик з іноземних аналогічних програм. Також ЕГ має підстави констатувати, що за критеріями, які було оцінено на «В», рівень відповідності не знизився, а навпаки ЗВО продемонстрував впевнені кроки самовдосконалення як на інституційному рівні, так і на рівні самої ОП. Членам ЕГ вдалося переконатися про достатній рівень якості організації освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП "Логопедія" є унікальною, готує вчителів-логопедів для роботи з особами з важкими порушеннями мовлення. Позитивною практикою є спрямованість на формування практико-професійних компетенцій здобувачів з опорою на застосування інноваційних технологій у логокорекційній роботі, та врахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності. ОП реалізується у тісній співпраці зі стейкхолдерами. Логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін забезпечує можливість досягнути програмних результатів. Навчальний план повністю відповідає опису ОП та структурно-логічній схемі. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через чіткий механізм індивідуального вибору здобувачами тем кваліфікаційних робіт, баз практик, навчальних дисциплін з використанням діючої системи Moodle. Цінним вважаємо наявність зрозумілих і доступних для потенційних вступників процедур вступу, які не містять дискримінаційних положень, та чіткого механізму визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Усім учасникам освітнього процесу забезпечено своєчасне та повне надання інформації щодо цілей, змісту та ПНР, порядок і критерії оцінювання в межах ОК, про що йдеться у силабусах, робочих програмах та методичних матеріалах. До реалізації ОП залучаються висококваліфіковані НПП, які систематично підвищують рівень професійної кваліфікації. У ЗВО створені позитивні практики популяризації академічної доброчесності, перевірка наукових робіт на унікальність здійснюється з використанням програми Unischek. ХНПУ імені Г.С.Сковороди забезпечує безоплатний доступ НПП і здобувачів до інфраструктури університету та інформаційних ресурсів, всебічну підтримку на всіх рівнях (консультативно-інформаційній, психологічній, освітній та ін.). Активно функціонують Центр інклюзивної освіти, Волонтерський рух, Відділ профорієнтації, Медичний центр, Спортивний клуб, Культурно-мистецький центр, навчально-спортивний табір «Гайдари» та ін., які спрямовані на реалізацію різнопланових потреб здобувачів. Створені умови для професійного зростання працівників: преміювання працівників (за захист дисертації, публікації статей у виданнях, включених до баз Scopus та Web of Science, матеріальне заохочення за результатами рейтингування працівників). У ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Другий критерій, який було оцінено на «Е» за результатами попередньої акредитаційної експертизи зазнав суттєвого удосконалення, за усіма іншими критеріями також спостерігається покращення якості ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група встановила наявність певних слабких сторін ОП, а саме: не обґрунтовано, які кращі практики було запозичено із аналогічних вітчизняних та іноземних програм; ОП недостатньо ефективно забезпечує досягнення РН2 та РН9, визначених у Стандарті ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта; відсутність пропозицій використання додаткових інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії; нечітко представлено визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; змістове наповнення програми фахового вступного випробування не забезпечує зрозуміле та чітке визначення у вступників рівня вхідних компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання за ОП «Логопедія»; освітній процес, викладання та наукова робота на ОП недостатньо корелюються зі змістом Стратегії інтернаціоналізації ЗВО; система оцінювання, представлена у силабусах та робочих програмах, розрахована переважно на здобувачів вищої освіти денної форми навчання; недостатнє залучення до організації освітнього процесу, зокрема проведення аудиторних занять, додатково залучених експертів у галузі 016 Спеціальна освіта. Рекомендації: зазначити в характеристиці ОП її відмінності від інших ОП у порівнянні з вітчизняними й іноземними аналогами; доопрацювати змістове наповнення ПРН та силабусів обов'язкових ОК задля повного забезпечення результатів навчання відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта; розробити систему додаткових інструментів формування індивідуальної

освітньої траєкторії у відповідності до потреб та інтересів здобувачів вищої освіти (компенсаційні курси, факультативи тощо); забезпечити чіткість і зрозумілість правил визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та їх доступність й послідовне дотримання для всіх учасників освітнього процесу; доповнити програму фахового вступного випробування змістом, який буде відповідати його меті та уможливить визначення рівня вхідних компетентностей; включити в план роботи кафедри та індивідуальні плани викладачів участь у внутрішній та міжнародній академічній мобільності НПП та здобувачів вищої освіти, проходження практики здобувачами освіти в закордонних закладах освіти, роботу з написання міжнародних грантових заявок, участь у проєктній діяльності викладачів та здобувачів за профілем ОП; активізувати участь здобувачів за ОП у міжнародних та всеукраїнських конкурсах наукових робіт, всеукраїнській олімпіаді зі спеціальної освіти; залучати представників академічної спільноти з інших ЗВО до процедур забезпечення якості ОП; постійно оновлювати наповнення електронних навчально-методичних комплексів дисциплін, розміщених в Інформаційній системі «Модульне середовище для навчання».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія та стратегія ЗВО визначені у Статуті ХНПУ (<https://bit.ly/3SQJelu>), Стратегії розвитку ХНПУ на 2021-2025рр. (<https://bit.ly/3t4jasJ>), Стратегічному плані функціонування ХНПУ у воєнний час та розбудови у післявоєнний період (<https://bit.ly/3FGXrhWT>), відповідно до яких місією визначено формування педагога, висококваліфікованого фахівця, громадянина, патріота, інноватора, носія духовності і культури завдяки постійному вдосконаленню змісту та сучасних технологій освіти. Однією із основних цілей ЗВО визначено якісну фундаментальну й професійну підготовку здобувачів та збереження усталених традицій педагогічної освіти, які в поєднанні з інноваціями сприятимуть формуванню особистості, здатної до відповідальної професійної діяльності як в Україні, так і поза її межами. Цілі ОП, що акредитується, полягають у забезпеченні системи підготовки компетентних фахівців, здатних розв'язувати завдання сучасної логопедії, проводити інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної доброчесності, що вимагає фундаментальних дисциплінарних знань, творчого мислення, навичок роботи із сучасними логокорекційними технологіями. Під час зустрічей ЕГ з ректором, проректорами, деканом факультету, гарантом, НПП було уточнено, що візією Університету як лідера освітнього розвитку Харківського регіону є забезпечення педагогічної освіти й активний вплив на інтелектуальний, духовний і соціально-економічний розвиток держави та суспільства. В ОП акцент зроблено на ідеї узагальнення фундаментальних знань із теорії і практики організації навчальної, корекційної, компенсаційної, реабілітаційної роботи у спеціальних закладах освіти для дітей із порушеннями мовлення, у закладах освіти з інклюзивною формою навчання, навчально-реабілітаційних та соціально-реабілітаційних центрах, формування навичок науково-дослідницької роботи та професійних компетентностей у майбутніх вчителів-логопедів. Зі слів гаранта, унікальність ОП полягає в тому, що вона розроблена з урахуванням стрімкого розвитку логопедії, інноваційних технологій у логокорекційній роботі та обумовлена потужним кадровим складом НПП. На думку ЕГ, саме це сприяє формуванню професійних компетентностей та досягненню ПРН, що можна розглядати як ресурс розвитку людського капіталу з високою конкурентною якістю. Аналіз ОП на предмет наявності цих компетентностей засвідчив, що фахові компетентності (СК-2, СК-3, СК-7, СК-8) узгоджуються із особливістю ОП. Гарантом були враховані рекомендації ГЕР стосовно необхідності редагування фокусу ОП. У ОП-2022 фокус спрямований саме на формування й розвиток загальних і фахових компетентностей вчителя-логопеда та співзвучний із місією і стратегією ХНПУ. На зустрічах із учасниками освітнього процесу було з'ясовано розуміння ними місії і стратегії ЗВО через реалізацію ОП (<https://bit.ly/3sLokJP>), яку затверджено ВР (протокол №6 від 11.08.2022р.). Процедура оновлення ОП регламентується Положенням «Про освітню програму у ХНПУ» (<https://bit.ly/3UazgZ8>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ проаналізовано ОП-2021, схвалено ВР 29.03.2021 р. (Протокол №3) та зіставлено з ОП-2022, затверджено 11.08.2022 р. (Протокол №6). З'ясовано, що визначення цілей та ПРН ОП-2022 здійснювалося у співпраці із академічною спільнотою інших ЗВО та роботодавцями, про що свідчать рецензії Масловської Ю. - директорки Харківської спец.школи №7 ХОР (<https://bit.ly/3fpoXmi>), Костянтинів О. - доцента каф. логопедії Кам'янець-Под.НУ ім. І.Огієнка (<https://bit.ly/3DLpToy>). Під час фокус-групи з академічною спільнотою дійсний член НАПНУ, проф.

Бондар В.І. повідомив, що з урахуванням зауважень ЕГ акредитаційної експертизи ОП-2021, вносив пропозиції щодо впровадження ОК5 «Логопедія з практикумом» для систематизації знань з логопедії здобувачів, що підтверджено протоколом засідання кафедри №9 від 27.01.2022 р. (<https://bit.ly/3hoqYsz>). Залучення роботодавців до розробки ОП та ПРН підтверджено під час зустрічі зі стейкхолдерами: Орловим А.В. – заступником директора Харківської спец.школи ім. В.Г.Короленка, Лященко В.М. – завідувачем Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти ХАНУ, Матвієнко Н.М. – вчителем-дефектологом Харківської спец.школи №5, Коваль І.Г. – керівником центру "Lalio" з розвитку мовлення, Гордієнко І.В. – психоневрологом Центру реабілітації «Нове дихання», Іншиною І.С. – заступником директора Харківської спец.школи №8, які зазначили, що запропонували зорієнтувати ОП на посилення практичної підготовки здобувачів, а саме ввести практику в ІРЦ, збільшити кількість кредитів ЄКТС на проходження «Виробничої практики в ЗДО та ІРЦ», «Виробничої практики в спеціальній ЗЗСО». Лященко В.М. також зазначила, що нею було запропоновано ввести до ОК7 та ОК3 теми стосовно корекційної роботи з дітьми з РАС та пропозицію залучати стейкхолдерів до захисту кваліфікаційних робіт. ЕГ встановлено, що у відповідь на рекомендацію ЕГ під час проведення попередньої АЕ щодо необхідності конкретного залучення стейкхолдерів до обговорення ПРН, було проведено засідання проектної групи ОП-2022, на яких стейкхолдери мали можливість висловити свої пропозиції, що підтверджується протоколами №8 від 12.01.2022 р. та №9 від 23.06.2022 р. (<https://bit.ly/3WiFQTi>). Позиції та потреби стейкхолдерів з'ясовуються за допомогою анкетування (<https://bit.ly/3NpplRf>). Під час зустрічі зі здобувачами освіти Коваленко Г., Суровцевою Є., Лісовець О. та ін. підтверджено процедуру анкетування студентів (<https://bit.ly/3To56e6>) та їхню участь у перегляді ОП. Зокрема, враховано пропозицію здобувачки 1 року навч. Маркіної Н. щодо перенесення на початкові періоди навчання ОК11 «Науково-дослідна практика» у зв'язку з необхідністю послідовного написання кваліфікаційної роботи. Ураховано відгук випускників, вивчення позицій яких підтверджено під час онлайн-зустрічі ЕГ з випускниками Злобіною Н., Хроль О., Давиденко К. та ін. Джерелом отримання інформації щодо удосконалення ОП є розміщення проектів ОП для публічного обговорення на сайті Університету (<https://bit.ly/3NqWoEL>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз відомостей про СО ОП, витягів з протоколів засідань проектної групи, засідань кафедри спеціальної освіти, онлайн-зустрічей з роботодавцями, керівництвом ЗВО, НПП та здобувачами освіти дали змогу встановити, що цілі ОП та ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності в напрямку забезпечення системи підготовки компетентних конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні завдання сучасної логопедії, спеціальної та інклюзивної освіти, проводити інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної доброчесності, що вимагає глибоких фундаментальних дисциплінарних знань, творчого мислення, навичок роботи із сучасними логокорекційними технологіями. Порівняльний аналіз ОП-2021 та ОП-2022, обговорення тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту із учасниками фокус-груп дозволили стверджувати про їх співзалежність та узгодженість. А оскільки одним із пріоритетних напрямків держави в галузі освіти є надання якісних освітніх послуг дітям із ООП, зокрема, з тяжкими порушеннями мовлення, то можна стверджувати, що ОП відповідає контексту розвитку спеціальності, що й забезпечують цілі ОП та ПРН1, ПРН3, ПРН8, ПРН11. На ринку праці Харківської області практично діє широка сфера працевлаштування для випускників даної ОП: спеціальні заклади освіти, заклади загальної середньої та дошкільної освіти з інклюзивною формою навчання; навчально-реабілітаційні центри, інклюзивно-ресурсні центри, логопедичні пункти, заклади системи МОН, Міністерства соціальної політики, ЗВО та ін. Гарант зазначила, що під час удосконалення ОП було проаналізовано відповідні ОП в університетах України (НПУ імені М.П.Драгоманова, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, Волинський національний університет імені Лесі Українки та ін.) та зарубіжжя (Академія Спеціальної Педагогіки імені Марії Гжегожевської (Польща), університет Кардіфф Метрополітен (Великобританія) на основі аналізу діяльності Школи спорту та наук про здоров'я (<https://bit.ly/3WoBoCk>), Сілезький університет (Чехія). Внесення змін до ОК ОП-2022 з формування спеціальних компетентностей представлено у протоколі №9 від 27.01.2022 р. засідання кафедри спеціальної педагогіки (<https://bit.ly/3WknP03>) та протоколі №9 від 23.06.2022 р. засідання проектної групи ОП «Логопедія» (<https://bit.ly/3DvfuVHI>). Вітчизняний та іноземний досвід було враховано при визначенні ОК, оновленні змісту навчального плану та змісту ОК1.5, ОК1.11, ОК1.12, ОК1.13, введено ОК1.14. На думку ЕГ, надані матеріали щодо врахування такого досвіду свідчать, насамперед, про глибокий аналіз зауважень ЕГ акредитаційної експертизи ОП-2021 та запровадження сучасних підходів до підготовки фахівців з востребуваної у регіоні спеціальності, що в свою чергу робить ОП-2022 конкурентоздатною та актуальною.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма «Логопедія» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена кафедрою спеціальної педагогіки, рекомендована Науково-методичною комісією факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти (протокол №9 від 23.03.2021 р.), затверджена рішенням Вченої ради ХНПУ імені Г.С.Сковороди (протокол №3 від 29.03.2021 р.) з урахуванням затвердженого стандарту

спеціальності 016 Спеціальна освіта (Наказ МОН України № 28 від 05.01.2021 р.). Оновлена редакція ОП «Логопедія» затверджена рішенням вченої ради університету (протокол № 6 від 11.08.2022 р.). Освітня програма в оновленій редакції введена в дію з 01.09.2022 р. Зміст підготовки здобувачів, сформульований у ПРН ОП, узгоджується з нормативним змістом, визначеним у Стандарті вищої освіти. Зауваження попередньої акредитації щодо порушення логічної послідовності вивчення ОК та необхідності введення серед обов'язкових ОК «Логопедія з практикумом» було враховано. За запитом ЕГ було надано оновлені навчальні плани для денної та заочної форм навчання (строк навчання: 1р. 4 міс., 90 кредитів ЄКТС), затверджені вченою радою ХНПУ (протокол №7 від 02.09.2022 р.). ЕГ встановлено, що визначені ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного рівня кваліфікації, а саме надаються спеціалізовані концептуальні знання, що охоплюють сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. Однак аналіз НМК нормативних ОК дає змогу дійти висновку, що ОП неповною мірою забезпечує досягнення всіх ПРН, визначених у Стандарті, наприклад: недостатньо забезпечено досягнення РН2, РН9.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП "Логопедія" другого (магістерського) рівня вищої освіти є досить унікальною для українського освітнього середовища, цілі ОП та програмні результати навчання відповідають Стандарту вищої освіти із системною практикою урахування позицій стейкхолдерів та тенденцій розвитку спеціальності, що засвідчують на національному і регіональному рівнях потребу у конкурентоспроможних на ринку праці фахівцях зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Логопедія, здатних до якісної професійної діяльності. Такі ОК, як "Актуальні питання афазіології", "Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти" та ін. відображають сучасні світові напрацювання у освіті дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з тяжкими порушеннями мовлення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не обґрунтовано, які кращі практики було запозичено із аналогічних вітчизняних та іноземних програм. ОП недостатньо ефективно забезпечує досягнення РН2 та РН9, визначених у Стандарті ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Рекомендовано зазначити в характеристиці ОП (пункт "Особливості програми") її відмінності від інших ОП у порівнянні з вітчизняними й іноземними аналогами; удосконалити ОП у частині обов'язкових ОК задля ефективного забезпечення досягнення всіх результатів навчання, визначених у Стандарті.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП за підкритеріями 1.1 та 1.2., оскільки її цілі узгоджуються з місією та стратегією ХНПУ імені Г.С.Сковороди, враховують позиції і потреби стейкхолдерів, ринок праці Харківської області, галузевий та регіональний контекст. Водночас, ОП має незначні розбіжності за підкритеріями 1.3 та 1.4 і потребує уточнення визначення кращих практик, які було запозичено із аналогічних вітчизняних та іноземних програм, і узгодження забезпечення досягнення всіх ПРН, визначених у стандарті вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. При оцінюванні вирішальними стали наявність унікальності ОП, що полягає у спрямованості на формування практико-професійних компетенцій здобувачів з опорою на застосування інноваційних технологій у логокорекційній роботі, та врахування тенденцій розвитку спеціальності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП-2022 р. та її окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 05.01.2021 р. №28 і становить 90 кред. ЄКТС

терміном навчання 1,4 роки на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра ОКР «спеціаліст». Аналіз НП для денної та заочної форм навчання набору 2022/2023 н.р. показав, що навчальний процес має чітку структуру, охоплює обов'язкові освітні компоненти обсягом 67 кредитів (74,4% від загального обсягу НП), з них 30 кр. – практична підготовка (33% обсягу ОП, що відповідає вимогам Стандарту), 6 кр. – підготовка і захист кваліфікаційної роботи. Загальний обсяг дисциплін за вибором складає 23 кр. ЄКТС (25,6% від загального обсягу НП), з них цикл загальної підготовки (дисципліна 1) – 3 кр., цикл професійної підготовки (дисципліна n) – 20 кр. ЄКТС. Гарантом були враховані зауваження попередньої ЕГ стосовно невідповідності ОП Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта щодо мінімальної кількості кредитів практики (не менше 30% від загального обсягу кредитів). Зокрема, збільшено обсяг педагогічної практики: ОК12 з 9 кр. до 13,5 кр. (2 семестр), ОК13 з 9 кр. до 12 кр. (3 семестр), зменшено обсяг науково-дослідної практики ОК14 з 12 кр. до 4,5 кр. ОК11. Розподіл кредитів у оновленій ОП підтверджує її практико-орієнтоване спрямування.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, ОК логічно взаємопов'язані, загалом дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Відповідно до зауважень ЕГ, зміст ОП-2022 удосконалено, структурно-логічну схему вивчення ОК (с.12) оновлено та консеквентно побудовано, де чітко простежується, як ОК послідовно між собою взаємопов'язані. Так, ОК1.5 «Логопедія з практикумом» 4 кр. ЄКТС як базовий ОК для засвоєння всіх логопедичних питань включено до вивчення у 1 семестрі, при цьому гарант зазначила, що вивчення ОК1.6 «Організація і планування логопедичної роботи» залишилось у 1 семестрі, ОК1.7 «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ» та ОК1.3 «Диференційна діагностика мовленнєвих порушень» вивчаються у 2 семестрі, проходження виробничих практик перенесено та оновлено їх зміст. Так, ОК1.12 «Виробнича (логопедична) практика у ЗДО та ІРЦ» у 2 семестрі, а ОК1.13 «Виробнича (логопедична) практика у спеціальних ЗСО» - у 3 семестрі. Відповідно до зауважень ГЕР до 1 семестру введено вивчення ОК1.1 «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність» 3 кр. ЄКТС (<https://bit.ly/3SWM1IEG>). Аналіз Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам та Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП демонструє, що всі ОК формують певний набір загальних (ЗК1-ЗК10) та фахових (СК1-СК10) компетентностей, що розподілені в залежності від специфіки та змісту ОК, які сукупності призводять до досягнення ПРН, адже кожен ПРН неупереджено охоплений змістом програми. Аналіз силабусів ОК, доступність до яких є вільною і представлена на офіційному сайті Університету на сторінці кафедри спеціальної педагогіки (<https://bit.ly/3NA45m>), показав змістовну наповнюваність необхідними для розуміння кожної ОК складовими та можливістю досягнення заявлених цілей і ПНР. ЕГ встановлено, що відповідно до зауважень ГЕР, у змісті силабусів оновлено професійну термінологію із використанням сучасної лексики згідно з вимогами нормативної бази та актуалізовано перелік рекомендованої базової і допоміжної літератури й інформаційних джерел. Додатково до силабусів ОК1.7 включено тему «Технології логопедичної роботи з дітьми з аутичним спектром», до ОК1.3 - тему «Диференційна діагностика проявів аутичного спектру і мовленнєвих порушень (алалії, загального недорозвинення мовлення)». Питання стосовно особливостей роботи логопедів в ІРЦ, складання ІПР в інклюзивних групах/класах докладно розглядаються під час виробничої практики. Вивчення вибіркових дисциплін представлено блочною системою. При безпосередньому спілкуванні зі здобувачами ВО було встановлено, що вони розуміють зміст обраної ОП, мають вмотивований інтерес до її опанування, задоволені перспективою вибору та переліком запропонованих з циклу професійної підготовки блоку дисциплін вільного вибору «Логопедія з поглибленим вивченням» (<https://bit.ly/3h5SKE7>). Здобувачі ВО та випускники підтвердили, що ОП є змістовною і сприяє ґрунтовній фаховій підготовці за обраною спеціальністю.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ встановила, що зміст ОП загалом відповідає предметній області визначеної для неї галузі 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта, що охоплює об'єкт вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, визначення методів, методик і технологій ОП, її інструментів та обладнання. ОП чітко конкретизована та спрямована на набуття здобувачами фундаментальних знань із теорії і практики організації навчальної, корекційної, компенсаційної, реабілітаційної роботи у спеціальних закладах освіти для дітей з порушеннями мовлення, у закладах освіти з інклюзивною та інтегрованою формою навчання, навчально-реабілітаційних та соціально-реабілітаційних центрах; формування практичних навичок науково-дослідницької роботи у галузі логопедії на інноваційних засадах; відпрацювання вмінь самостійно проводити інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної доброчесності; формування професійних компетентностей у майбутніх вчителів-логопедів. Це підтверджено під час інтерв'ювання гаранта ОП та зустрічі з НПП, які викладають на ОП. Зміст предметної області охоплює обов'язкові та вибіркові компоненти ОП. Назви обов'язкових ОК відповідають спеціалізації 016.01 Логопедія («Логопедія з практикумом», «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ», «Актуальні питання афазіології», «Організація і планування логопедичної роботи», «Диференціальна діагностика мовленнєвих порушень»). Обов'язкові ОК забезпечують РН, що підтверджено ґрунтовним аналізом ЕГ силабусів до ОК (<https://bit.ly/3fu1S4U>). Представлені на запит ЕГ навчальні контентні до ОК1.5 «Логопедія з практикумом», ОК1.4 «Актуальні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти», ОК1.11 «Науково-дослідна практика» довели спрямованість на формування фахових компетентностей у сфері спеціалізації «Логопедія».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) у рамках вивчення вибіркових дисциплін (НДВВ), вибору форми навчання, індивідуального навчального плану, участі у програмах академічної мобільності, вибору бази практики, теми кваліфікаційної роботи та ін. Механізм формування ІОТ здобувачів регламентується «Положенням про порядок та умови обрання навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г.С.Сковороди», затвердженому вченою радою університету від 24 червня 2022 р. протокол №5 (<https://bit.ly/3sQGutG>). Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується вибіркоким блоком дисциплін, який становить 25,5% від загального обсягу НП, що відповідає вимогам п.1.2 означеного Положення. ДВВ розподілено за блочною системою у циклах загальної та професійної підготовки та їх вивчення починається з першого семестру. Визначено, що їх кількість і різноманітність є достатньою й відповідною потребам та інтересам магістрів. Ознайомитися з переліком дисциплін вільного вибору студенти можуть на сайті університету із зазначенням короткого опису змісту дисципліни, її обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання. Так блок «Логопедія з поглибленим вивченням» складається з дисциплін «Технології логопедичного обстеження та проведення логокорекційної роботи», «Практикум з корекції темпо-ритмічної організації мовлення та голосу», «Технології корекції та профілактики порушень писемного мовлення», «Сучасні засоби інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній практиці», «Альтернативні засоби комунікації». До кожної дисципліни надано інформацію щодо мети, завдань та результатів навчання, які вона може забезпечувати. ЕГ зазначає, що у ОП-2022 назви і зміст вибіркових дисциплін повністю оновлено, що підтверджує врахування зауваження ГЕР щодо часткового збігу назв і змісту вибіркових дисциплін. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що процедура вибору дисциплін є зрозумілою та онлайн організованою шляхом анкетування (<https://bit.ly/3sTLpdp>). За запитом ЕГ ознайомлена з розпорядженням Центру забезпечення якості освіти №14 від 7.10.2022 р. (Відповідь 11 в акред. каб.), у якому затверджено списки здобувачів за дисциплінами вільного вибору з циклу професійної підготовки (30 осіб денної форми навчання). Формування ІОТ здобувача освіти реалізується через: створення індивідуального навчального плану (ІНП здобувачів освіти Журавель А., Білокобильської В., Капусти Л. було надано на запит ЕГ у Відповіді 6 в акред. каб.); навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох ЗВО; визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти; реалізацію права на академічну відпустку або перерву в навчанні та поновлення навчання. Отже, ЕГ констатує, що даний підкритерій реалізовано повністю.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів за ОП регламентується «Положенням про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (<https://bit.ly/3NClkSP>). ОП-2022 включає ОК1.11 «Науково-дослідна практика» (4,5 кр. ЄКТС, 1 семестр), ОК1.12 «Виробнича (логопедична) практика у ЗДО та ІРЦ» (13,5 кр., 2 семестр), ОК1.13 «Виробнича (логопедична) практика у спеціальних закладах середньої освіти» (12 кр., 3 семестр). Загальний обсяг кредитів на практичну підготовку складає 30 кр. За рекомендаціями попередньої експертизи, пропозиціями роботодавців Лященко В., Орлова А., Матвієнко Н., Ялової О. та студентів і випускників стосовно збільшення практичної підготовки магістрів (протокол №8 зас. проєктної групи від 12.01.2022 р.) у ОП-2022 збільшено кількість кредитів виробничої практики з 18 кр. до 25,5 кр., зменшено кількість кредитів науково-дослідної практики з 12 кр. до 4,5 кр., що в цілому є релевантним досвідом роботи за даною ОП і відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. Практична підготовка формує переважну більшість ЗК, ФК та ПРН ОП. Базами практик є спеціальні школи, навчально-реабілітаційні центри, ІРЦ (обласні та районні), ЗЗСО, ЗДО комбінованого та компенсуючого типів, у структурі яких функціонують логопедичні групи та логопедичні пункти м.Харкова та Харківської області, про що свідчать угоди кафедри спеціальної педагогіки із закладами освіти про проведення практик (<https://bit.ly/3UnulrI>). Під час зустрічі зі здобувачами освіти та роботодавцями було з'ясовано, що вони задоволені підготовкою та організацією науково-дослідної та виробничих практик. Представлені на запит ЕГ результати анкети №6 ОП Логопедія «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (після проходження практики)» щодо організації та проведення виробничої практики свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів можливістю оволодіння сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці майбутньої професійної діяльності вчителя-логопеда, 63,6% опитаних респондентів цілком задоволені практикою, 68,2% здобувачів відзначили, що особливості ОП, на якій вони навчаються, враховуються під час проходження практики. Силабуси практик є у вільному доступі на сторінці сайту університету у розділі «Силабуси кафедри спеціальної педагогіки» (<https://bit.ly/3zDxThN>). Звітну документацію здобувачі надають в особистих кабінетах на платформі Moodle, де вона вивчається керівником, у разі необхідності може бути поверненою на доопрацювання. Приклади звітів про проходження практик здобувачами додаються (відповідь 5 у акред. каб.).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У процесі дистанційної акредитації ЕГ з'ясовано, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) узгоджується з «Положенням про формування Soft Skills в учасників освітнього процесу ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (<https://bit.ly/3U1NvUw>). ОП-2022 забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП (наприклад, ОК1.2 «Іноземна мова за професійним спрямуванням», ОК1.1 «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність», ОК1.10 «Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти» та ін.). У силабусах ОК за ОП зазначено теми, вивчення яких забезпечує отримання здобувачами соціальних навичок (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК8, ЗК9). СК4, СК5 формуються за рахунок багатоманітних методів та форм навчання: практичні заняття, проекти, аналіз власного досвіду після проходження виробничої практики, метод «семінар-діалог», який полягає у поєднанні навчання через рефлексію та дискусію між здобувачами. Також виробленню soft skills сприяють різноманітні заходи, в яких беруть участь здобувачі вищої освіти: конференції, дискусії, семінари, творчі завдання, презентації, наукові гуртки, залучення до діяльності у спілці студентів і молоді університету тощо. Набуттю соціальних навичок також сприяють дисципліни вільного вибору із блоку загальної підготовки, зокрема «Культура міжнародного ділового спілкування», «Права людини та їх захист», «Медіація та комунікативний менеджмент», «Франдайзенгова діяльність в освіті», «Волонтерські ініціативи та грантові програми», «Психологія лідерства». Аналіз відомостей про самооцінювання та результати відеоконференцій засвідчили, що соціальні навички здобувачів вищої освіти формуються в ході реалізації ОП на достатньому рівні.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У процесі дистанційної акредитації ЕГ з'ясовано, що співвідношення обсягу окремих ОК ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції)» (<https://bit.ly/3UhPnYU>). Обсяг ОП та окремих ОК відповідає фактичному навантаженню здобувачів денної та заочної форм навчання і є відповідним для досягнення цілей та ПРН (обов'язкові (нормативні) навчальні дисципліни та практики складають 67 кредитів – це 74,4% від загального обсягу кредитів ЄКТС; вибіркові навчальні дисципліни становлять 23 кр. – це 25,6%). Аналіз індивідуальних навчальних планів, наданих на запит ЕГ, підтвердив повну відповідність обов'язкових компонентів ІНП обов'язковим компонентам ОП та не менше 25% вибіркового компонентів ІНП від загального обсягу кредитів ЄКТС. Відповідно до НП тижневе навантаження не переважає визначеного чітким графіком освітній процес, що забезпечує оптимальне співвідношення фактичного і декларованого навантаження у розрізі кожного окремого ОК. Аналіз НП на предмет співвіднесення аудиторних годин і годин самостійної роботи показав, що у них дотримано вимоги п.7.7.1 Положення, відповідно до якого навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше, ніж 50% та не більше, ніж 67% загального обсягу навчального часу здобувача, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. У НП 2022 р. денної форми навчання передбачено 540 аудиторних год., на самостійну роботу здобувачів ВО відведено 1080 год. У НП 2022 р. заочної форми навчання передбачено 216 аудиторних год. та 1404 год. для самостійної роботи. ЕГ встановлено, що підходить щодо визначення співвідношення обсягу аудиторного часу та самостійної роботи студентів визначаються специфікою конкретного ОК. На зауваження попередньої експертизи, у НП ОП-2022 зменшено навантаження у другому семестрі з 286 год. НП за ОП-2021 до 240 год. відповідно. Також враховано зауваження про відсутність у НП ОП-2021 лабораторних занять. У НП ОП-2022 передбачено 26 год. на лабораторні заняття з ОК1.3, ОК1.5, ОК1.7. Позиція здобувачів вищої освіти щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів та фактичного навантаження з'ясовується шляхом анкетування. Аналітичні дані з цього питання представлені на сайті Університету. За результатами опитування здобувачів денної форми навчання 56,3% респондентів повністю задоволені, 34,4% - задоволені співвідношенням аудиторної і самостійної роботи в межах навчальних кредитів, відведених на вивчення навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3U6xnkz>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП-2022 «Логопедія» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами з'ясовано, що більшість здобувачів ВО працевлаштовані і це свідчить про доцільність впровадження саме дуальної форми навчання, що, в свою чергу, посилює практико-орієнтовану складову даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам освітнього законодавства для другого (магістерського) рівня вищої освіти. У порівнянні з ОП 2021 збільшено кількість кредитів практичної підготовки з 16,5 кр. до 30 кр., при цьому зменшено кількість кр. ЄКТС науково-дослідної практики на користь виробничих (логопедичних) практик. Тісна співпраця зі стейкхолдерами. Анкетування здобувачів після проходження ними педагогічних практик для ефективнішої їх подальшої організації. Логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін, що забезпечує можливість досягнути програмних результатів. Навчальний план повністю відповідає опису ОП та структурно-логічної схеми. ОП відзначається імплементацією індивідуальної освітньої траєкторії через чіткий механізм індивідуального вибору здобувачами тем кваліфікаційних робіт, баз практик, навчальних дисциплін з використанням діючої системи Moodle. Освітній процес за ОП сприяє набуттю здобувачами вищої освіти soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Зміст ОК нормативної частини ОП неповною мірою забезпечує формування РН2 та РН9. ЗВО не запропоновано додаткові інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії. Рекомендовано доопрацювати змістове наповнення ПРН та силабусів обов'язкових ОК задля повного забезпечення результатів навчання відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта; розробити систему додаткових інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії у відповідності до потреб та інтересів здобувачів вищої освіти (компенсаційні курси, факультативи тощо).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП повністю відповідає підкритеріям 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7, у значному ступені підкритеріям 2.3 та 2.4. Враховуючи значний прогрес, досягнутий в удосконаленні ОП після отримання умовної акредитації, вмотивоване та чітке розуміння гарантом та групою забезпечення ОП подальших перспектив її удосконалення, підтримку адміністрації ЗВО та системний підхід, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та висвітлені на офіційному сайті ЗВО у розділі «Приймальна комісія» (<https://bit.ly/3WtKYEJ>). У Додатку 1 представлено перелік освітніх ступенів та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги, вакантні місця, нормативні терміни навчання, вартість навчання, інформація щодо акредитації, у Додатку 4 – конкурсні пропозиції для вступників на основі освітнього ступеня бакалавра (освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)) для здобуття освітнього ступеня магістра та репрезентовано вступні випробування і перелік освітніх програм. Правила прийому на 2022 р. розроблені приймальною комісією ХНПУ відповідно до Порядку прийому до закладів вищої освіти України у 2022 році, затверджених наказом МОНУ від 27квітня 2022 року № 392 (<https://bit.ly/3fCe4R3>). Підготовка фахівців за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 016.01 Спеціальна освіта (логопедія) за ОП «Логопедія» відбувається у межах ліцензованого обсягу набору, який у 2022 р. становив 31 ос. – за денною формою здобуття освіти та 51 ос. – за заочною (<https://bit.ly/3NDR5S>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Право вступу на навчання для здобуття ОКР магістр за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (Логопедія) мають особи, які здобули освітній ступінь (освітній ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)). На сайті Університету у розділі «Приймальна комісія» представлено Програму тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістр

(<https://bit.ly/3Ukfj67>) та Вимоги до мотиваційного листа і критерії його оцінювання (<https://bit.ly/3Dxuouy>). У 2022р. вступникам під час подання заяв треба обов'язково додавати мотиваційні листи. Відповідно до Додатку 4 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до ХНПУ імені Г.С.Сковороди у 2022 році (<https://bit.ly/3zFoGFw>) для вступу на перший курс для здобуття ступеня магістра конкурсний бал обчислюється за формулою: Конкурсний бал (КБ) = П1, де П1 – оцінка фахового іспиту. Фахове вступне випробування «Логопедія з корекційними методиками» проводиться як комплексна перевірка спеціального мислення, що передбачає розуміння особливостей і специфіку логопедії як науки, її ролі у вирішенні мовленнєвих проблем, знання теорії, історії й корекційних методик, володіння основними термінами, здатність самостійно аналізувати й вирішувати корекційні завдання, працювати із логопедичною літературою. Вступне випробування з «Логопедії з корекційними методиками» проводиться у формі іспиту. Під час відповіді на поставлені запитання екзаменаційного білету вступник повинен засвідчити обсяг спеціальних знань із логопедії, здатність самостійно виділяти характерні риси мовленнєвих порушень, проводити диференційну діагностику мовленнєвих порушень, вирішувати корекційно-логопедичні завдання, працювати зі спеціальною літературою. Зміст вступного випробування включає 14 тем логопедичного спрямування. Його аналіз свідчить про недостатню відповідність заявленій меті, оскільки неповною мірою охоплює питання методології логопедії та історії її становлення як науки. Слід зауважити про часткове врахування результатів навчання, що визначені Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а саме: не передбачено визначення рівня опанування РН13 – володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з ООП, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності та РН14 – реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з ООП в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя ЗЗСО. Під час відеоконференції зі здобувачами підтверджено, що правила прийому на навчання за ОП «Логопедія» враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання РН, отриманих в інших ЗО, зокрема під час академічної мобільності. ЗВО керується відповідним «Порядком реалізації права на академічну мобільність», затвердженим ВР від 24.06.2022 р. протокол № 5 (<https://bit.ly/3ftWHSu>). Чітко і доступно визначено процедури поновлення для завершення навчання за відповідним освітнім ступенем та переведення здобувачів вищої освіти з інших ЗВО; переведення студентів з навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб на навчання за кошти державного бюджету; організації внутрішньої академічної мобільності для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів в ЗВО/наукових установах України, а також учасників освітнього процесу вітчизняних закладів-партнерів у ХНПУ. Визнання і перезарахування результатів освітньої академічної мобільності українських учасників здійснюється на основі кредитів ЄКТС (п.6 Порядку) шляхом зіставлення РН, яких досягнуто в закладі-партнері, та РН, запланованих ОП ХНПУ. Визначені ОК визнаються Університетом у повному обсязі, а український учасник, щодо якого прийнято таке рішення, не повинен виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження за цими ОК. Механізм визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, та порядок складання академічної різниці був підтверджений під час відеозустрічей із гарантом та адміністративним персоналом. За час реалізації ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було. Про відсутність практики академічної мобільності було зазначено і попередньою експертизою. Під час зустрічі зі здобувачами було наведено приклад академічної мобільності у закордонному ЗВО під час воєнного стану в Україні. Реалізацію цієї програми та визнання результатів освітньої академічної мобільності за ОП «Логопедія» заплановано здійснити в II семестрі 2022-2023 н.р.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г.С.Сковороди отриманих у неформальній освіті» (<https://bit.ly/3DXEciR>). Під час проведення відеозустрічей зі студентами й НПП ОП «Логопедія» було підтверджено доступність цього процесу та його дотримання з боку адміністрації ЗВО. Здобувачі освіти зазначили, що постійно беруть участь у тренінгах, вебінарах, семінарах, конференціях, майстер-класах, дистанційних курсах та ін. ЕГ вважає, що практика застосування визначених правил впроваджується, що засвідчено гарантом під час фокус-групи, описано у відомостях про самооцінювання та зазначено у протоколі №8 засідання проектної групи ОП від 12.01.2022 р., зокрема, про визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті здобувачкою першого курсу Маркіною Н.В. з ОК «Організація і планування логопедичної роботи дітей дошкільного і молодшого шкільного віку». Однак, здобувачі освіти не змогли пояснити, якими критеріями керується комісія при визначенні обсягу, кількості кредитів ЄКТС і балів для визнання РН, отриманих у неформальній освіті.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому та інші нормативні документи в контексті Критерію 3 є зрозумілими, чіткими, враховують предметну специфіку ОП та оприлюднені на сайті Університету з метою забезпечення зручного доступу до них усіх зацікавлених осіб.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недостатньо представлена чіткість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Змістове наповнення програми фахового вступного випробування не забезпечує зрозуміле та чітке визначення у вступників рівня вхідних компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання за ОП “Логопедія”. Рекомендовано забезпечити чіткість і зрозумілість правил визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та їх доступність й послідовне дотримання для всіх учасників освітнього процесу. Доповнити програму фахового вступного випробування змістом, який буде відповідати його меті та уможливити визначення рівня вхідних компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП “Логопедія” повністю відповідає підкритеріям 3.1, 3.3, у значному ступені підкритеріям 3.2, 3.4. ЄГ дійшла висновку про відповідність ОП Критерію 3. При оцінюванні вирішальними стали наявність чітких, зрозумілих та доступних для потенційних вступників процедур вступу, які не містять дискримінаційних положень, та чіткого механізму визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Є несуттєві недоліки стосовно необхідності конкретизації вимог до доступності для всіх учасників освітнього процесу і дотримання процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті, доповнення програми фахового вступного випробування, які можуть бути виправлені в робочому порядку.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На ОП створена гнучка система дистанційного навчання, зокрема використовується платформа Moodle та інші дистанційні формати комунікації: Zoom, Google Meet, групи у Viber та Telegram, електронна пошта що дозволяє здобувачам у зручний час отримувати навчальну інформацію, консультації викладачів, завантажувати в систему виконані завдання, отримувати оцінки. Результати онлайн зустрічі з академічним персоналом ОП показали, що методи навчання і викладання, які застосовують викладачі в освітньому процесі, є студентоцентрованими, сприяють досягненню ПРН та в цілому відповідають принципам академічної свободи. Так, поряд із традиційними методами викладачі застосовують метод кейсів, модерації, розробки та презентації проєктів, евристичну бесіду, асоціативного мислення, інтерактивної візуалізації навчального матеріалу, віртуальні консультації, онлайн-семінари та ін. На зустрічі здобувачі як денної, так і заочної форм навчання (Морохія О., Пахуча М., Друганова О. та ін.) підтвердили це. Крім того, в ХНПУ систематично проводяться онлайн опитування щодо задоволеності здобувачів освітнім процесом (<http://surl.li/dnoxo>) та щодо оцінювання його якості після проходження практики (<http://surl.li/doevm>). Результати анкетувань свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів організацією освітнього процесу на ОП та проходженням практики, про що було також підтверджено на відповідній зустрічі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей із гарантом, здобувачами денної та заочної форм навчання ОП встановлено, що інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання своєчасно й доступно надається здобувачам цієї ОП на першому занятті з кожної навчальної дисципліни. На сторінці «Освітня діяльність кафедри спеціальної педагогіки» у вільному доступі розміщені силабуси освітніх компонент ОП (<http://surl.li/dnrz>). На платформі Moodle, до якої експертній групі ЗВО надав доступ, представлені робочі програми всіх освітніх компонент

освітньої програми та інші навчально-методичні матеріали. У всіх робочих програмах освітніх компонент представлена таблиця «Форми та методи оцінювання», однак система накопичення балів для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання висвітлена лише в робочій програмі «Актуальні питання афазіології». Під час зустрічей із академічним персоналом та здобувачами вищої освіти експертною групою з'ясовано, що інформація здобувачам заочної форми навчання щодо зрозумілої та доступної системи набору балів за різні види активності впродовж вивчення окремих освітніх компонент надається, і вона є для них зрозумілою.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Участь здобувачів освіти ОП «Логопедія» у науковій роботі підтверджені на фокус-групах із менеджментом ЗВО, гарантом, академічним персоналом, самими здобувачами. Під час фокус групи з академічним персоналом з'ясовано, що здобувачі вищої освіти долучаються до реалізації наукової теми кафедри спеціальної педагогіки «Науково-методичні засади підготовки педагогів до навчання і виховання осіб з особливостями психофізичного розвитку», зокрема через публікації спільно з науковими керівниками та науковцями-фахівцями в галузі <http://surl.li/dnpiz> та ін. На ОП наявне поєднання навчання і досліджень через написання магістерських робіт, зокрема, як зазначили здобувачі вищої освіти, тематика досліджень і наукові керівники обираються студентами самостійно, з урахуванням їхніх інтересів, а потім затверджуються на кафедрі. Крім того, на захист здобувачі виходять із обов'язковими двома публікаціями за темою дослідження. Зокрема здобувачі освіти цієї ОП проходять науково-дослідну практику на базі Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, беруть участь у роботі наукового гуртка «Спеціальна дидактична майстерня: Новітні технології в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами» (<http://surl.li/cwgm>), студентського наукового валеологічного клубу, є учасниками міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій "TRENDS OF MODERN SCIENCE AND PRACTICE" (Туреччина), форумів, круглих столів (<http://surl.li/dohtx>, <http://surl.li/dohuz>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) <http://surl.li/vhel>, викладачі систематично оновлюють зміст ОК, що підтверджено на відповідній зустрічі з академічним персоналом ОП. Викладачі кафедри постійно беруть участь у науково-практичних заходах, на яких обговорюються теоретичні проблеми та інноваційні практики логопедії, здійснюють систематичний аналіз наукових та методичних публікацій, що дозволяє вносити корективи до змісту ОК. Так, зміст освітніх компонент ОП оновлюється на основі наукових досягнень, аналізу сучасних тенденцій вітчизняної та зарубіжної практики логопедії, за результатами зустрічей із випускниками, практиками. Застарілої та некоректної термінології в змісті ОК не виявлено. Проектною групою обговорюються пропозиції щодо оновлення ОП за результатами зустрічей зі стейкхолдерами Орловим А., Коваль І., Лященко В., представниками ХМР та після анкетування здобувачів освіти та роботодавців (Протокол № 4 від 27.01.2021 р.; Протокол № 5 від 05.02.2021 р.; Протокол № 6 від 18.03.2021 р.; Протокол № 8 від 12.01.2022 р.). Було оновлено перелік та збільшено кредитну наповненість практик на ОП, збільшено кредити на ОК «Диференційна діагностика мовленнєвих порушень» та «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ», оновлено зміст модулів ОК за рахунок додавання тем, запропонованих стейкхолдерами, додано ОК «Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО розроблено Стратегію інтернаціоналізації ХНПУ імені Г.С.Сковороди, основною метою якої визначено налагодження, розширення та зміцнення міжнародного співробітництва і партнерства у сфері здійснення освітньої та наукової діяльності постійного підвищення конкурентоспроможності Університету (<http://surl.li/vhev>). На зустрічах із менеджментом ЗВО підтверджено, що учасники освітнього процесу мають відкритий доступ до баз даних Scopus, Web of Science, Google Scholar, ResearcherID, ORCID, LinkedIn <http://surl.li/ajhqd>; в ЗВО є практика викладання на ОП магістерського рівня освітніх компонент циклу професійної підготовки англійською мовою. Однак на ОП «Логопедія» поки що такої практики немає. У робочих програмах освітніх компонент у списках літератури є англійські джерела. Викладачі кафедри співпрацюють з Академією спеціальної педагогіки (<http://surl.li/doelr>), а також залучають до всіх наукових активностей, зокрема участі у конференціях (V Міжнародна науково-практична конференція "TRENDS OF MODERN SCIENCE AND PRACTICE" (Анкара, Туреччина) <http://surl.li/dohtx>, підготовки спільних публікацій, діяльності наукового гуртка, наукового валеологічного клубу, здобувачів вищої освіти ОП «Логопедія» (<http://surl.li/doela>, <http://surl.li/doemx>, <http://surl.li/doeni>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність зрозумілої і доступної інформації для учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання ОП; студентоцентрикований підхід і участь стейкхолдерів у оновленні ОП та ОК; оновлення змісту освітніх компонент ОП на основі сучасних наукових досягнень, вітчизняної та зарубіжної практики логопедії, взаємодії з усіма стейкхолдерами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На думку ЕГ освітній процес, викладання та наукова робота на ОП «Логопедія» недостатньо корелюються зі змістом Стратегії інтернаціоналізації ХНПУ імені Г.С.Сковороди. Грунтуючись на результатах аналізу документів та відео зустрічей із фокус-групами ЕГ надає рекомендації включати в план роботи кафедри та індивідуальні плани викладачів участь у внутрішній та міжнародній академічній мобільності викладачів та здобувачів вищої освіти, роботу з написання міжнародних грантових заявок, участь у проєктній діяльності за профілем ОП «Логопедія», проходження практики здобувачами освіти в закордонних закладах освіти та активізацію їхньої участі у міжнародних та всеукраїнських конкурсах наукових робіт, всеукраїнській олімпіаді зі спеціальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ визначає відповідність встановленим вимогам більшості підкритеріїв, зокрема наявність науково-дослідної практики, яка дозволяє поєднувати навчання та дослідження; форми, методи навчання та викладання сприяють досягненню зазначених в ОП результатів навчання; оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі, а усунення недоліку підкритерію «Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти» можливе за короткий строк. Розуміючи, що ХНПУ імені Г.С.Сковороди та проєктна група ОП докладають зусилля щодо забезпечення студентоцентризованого підходу до процесу навчання і викладання, експертна група дійшла висновку про відповідність рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) <http://surl.li/vhel> та іншими Положеннями ЗВО <http://surl.li/zbac>, де зазначено, що ЗВО використовує такі види контролю: вхідний (попередній) контроль; поточний (тематичний) контроль; модульний контроль; підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація). Під час відео зустрічей із академічним персоналом та здобувачами ВО з'ясовано, що студенти можуть ознайомитися з силабусами ОК на сайті кафедри (<http://surl.li/dnraz>); інформацію про форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими заходами контролю та завдання викладачі доводять до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру, в якому він виконується, на першій парі. Аналіз робочих програм показав, що в них зазначені форми та методи поточного контролю; форма підсумкового контролю, максимальний бал за модуль та екзамен (залік). Загалом на основі аналізу, силабусів, робочих програм та завдань, що завантажені на платформі Moodle можна констатувати, що форми контрольних заходів дозволяють встановити досягнення здобувачів вищої освіти за освітніми компонентами, однак критерії оцінювання форм поточного та підсумкового контролю для здобувачів заочної форми навчання, представлені в лише в одній робочій програмі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для другого (магістерського) рівня ВО атестація здобувачів за освітньо-професійною програмою здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра. Стандартом визначено, що кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі чи проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, що передбачає проведення досліджень

та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. На зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами директор наукової бібліотеки Коробкіна О. повідомила, що в ЗВО налагоджена система перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат, фальсифікацію та фабрикацію, всі роботи розміщуються в репозитарії ЗВО. Експертній групі на запит було надано результати перевірки програмою UNICHECK робіт здобувачів вищої освіти Бірюкової В., Зуб А., Руденко Л. За запитом експертної групи було надано договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат». Процедура захисту кваліфікаційних робіт відбувається згідно Положення про випуск кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди <http://surl.li/criq>, що було підтверджено на зустрічах із гарантом, академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, випускниками ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження процедури контрольних заходів та їх повторного проходження представлені у Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) <http://surl.li/vhel>, в якому схарактеризовані види контрольних заходів (вхідний (попередній) контроль; поточний (тематичний) контроль; модульний контроль; підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація); описана процедура проведення підсумкової атестації, роботи апеляційної комісії та порядок ліквідації академічної заборгованості. У змісті робочих програм ОК розміщено запитання до підсумкового контролю. Згідно Положення, у разі порушення викладачем процедури проведення екзамену, заліку, що могло негативно вплинути на підсумкову оцінку, здобувачі освіти у день складання екзамену можуть подати апеляцію голові апеляційної комісії. Апеляція розглядається протягом одного календарного дня, засідання апеляційної комісії оформляється протоколом, рішення апеляційної комісії є підставою для перегляду або залишення без змін рішення викладача, який приймав екзамен або залік. Під час відео зустрічі зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування було підтверджено, що вони знають ці правила, а також свої права та обов'язки, ознайомлені з університетськими Положеннями та запевнили, що конфліктних ситуацій із викладачами щодо організації та оцінювання контрольних заходів не було. Представники студентського самоврядування зазначили про наявність на сайті ЗВО телефону довіри, контактів провідного професіонала з антикорупційної діяльності, контактів з питань запобігання та протидії дискримінації, протидії булінгу в університеті, питань академічної етики та академічної доброчесності як запобіжників проявів необ'єктивності екзаменаторів під час контрольних заходів <http://hnpri.edu.ua/uk/contacts>. На зустрічі з гарантом, підтверджено відсутність прикладів конфлікту інтересів на цій ОП. Випадків оскарження результатів та повторного проходження контрольних заходів під час фокус груп не було виявлено. А отже, процес проведення контрольних заходів загалом відповідає аналізованому критерію.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ХНПУ імені Г.С.Сковороди політика академічної доброчесності представлена Кодексом академічної доброчесності ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) <http://surl.li/cosbn>, Положенням про комісію з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/vibk>) та іншими нормативними документами (<http://surl.li/vhfb>, <http://surl.li/vibf>), і втілюється в освітньому процесі під час викладання освітніх компонент, контрольних заходів, написання наукових робіт тощо. Під час зустрічі з менеджментом ЗВО, адміністративним персоналом, гарантом ОП з'ясовано, що популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітню діяльність університету здійснюють системно відповідно до рекомендацій для ЗВО щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затвердженими Рішенням Національного агентства із забезпечення якості ВО 29.10.2019р. Зокрема в ЗВО створено групу сприяння академічної доброчесності, діяльність та заходи якої висвітлено на сайті ЗВО (<http://surl.li/vibi>), наявний план роботи у сфері забезпечення академічної доброчесності у ХНПУ імені Г.С.Сковороди на 2022/2023 н.р. (<http://surl.li/doikb>), проводяться заходи щодо поширення принципів академічної доброчесності для здобувачів та викладачів (<http://surl.li/vibi>). На зустрічі з академічним персоналом зазначено, що в рамках вивчення освітнього компоненту «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність» здобувачі освіти відшліфовують навички коректного використання інформації з інших джерел, правил опису джерел, оформлення цитувань тощо. Директор Наукової бібліотеки Коробкіна О. зазначила, що бібліотека постійно наповнює електронний репозитарій академічних текстів здобувачів освіти та викладачів ЗВО (<https://library.vspu.edu.ua/>). На фокус-групі зі здобувачами освіти, студентським самоврядуванням було наголошено на проведенні заходів щодо популяризації академічної доброчесності в університеті, підписанні Декларацій про академічну доброчесність <http://surl.li/vibl>. Відео зустрічі з гарантом, менеджментом ЗВО та адміністративним персоналом показали, що перевірка магістерських робіт на унікальність здійснюється з використанням програми Unicheck. Експертній групі були надані договір з ТОВ «Антиплагіат», результати перевірки наукових робіт здобувачів освіти Бірюкової В., Зуб А., Руденко Л. програмою Unicheck та підписані здобувачами освіти декларації про академічну доброчесність (<https://bit.ly/3DUuEVN>). Загалом у ЗВО

визначені чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання принципів академічної доброчесності, наявне прагнення слідувати стандартам академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності імplementовані у внутрішню культуру якості ХНПУ імені Г.С.Сковороди та активно популяризуються під час реалізації ОП, зокрема заходи від групи сприяння академічної доброчесності щодо її популяризації; перевірка наукових робіт на унікальність здійснюється з використанням програми Unichек. У ЗВО та на ОП визначено чіткі, зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, доступні всім учасникам освітнього процесу; здобувачі вищої освіти обізнані в питаннях академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Представлена в робочих програмах ОК система оцінювання розрахована переважно на здобувачів вищої освіти денної форми навчання. Рекомендовано розглянути на кафедрі можливість розробки системи оцінювання навчальних досягнень для здобувачів заочної форми навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за ОП “Логопедія” загалом відповідають визначеному критерію, оскільки наявні чіткі, зрозумілі та доступні для здобувачів вищої освіти правила проведення контрольних заходів, забезпечена об'єктивність екзаменаторів, зокрема визначена процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, популяризується академічна доброчесність. Враховуючи сильні сторони, відсутність значних недоліків в контексті Критерію 5, а також розуміючи, що ЗВО в цілому продемонстрував достатній рівень узгодженості наданої інформації з якісними характеристиками за усіма підкритеріями, експертна група дійшла висновку щодо відповідності рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У результаті аналізу звіту про самооцінювання (таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів»), інформації про стажування викладачів, а також інтерв'ювання гаранта освітньої програми, академічного персоналу ОП було встановлено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів Ю.Бойчук, В.Бондар, О.Бацилева, Н.Голуб, В.Коваленко, О.Луценко, Н.Синопальникова, Н.Солошенко-Задніпровська, Н.Туренко, залучених до викладання на ОП, забезпечує досягнення поставлених цілей і ПРН, та підтверджується у відповідності з п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Позитивним є відображення цієї інформації на сайті кафедри спеціальної педагогіки (<http://surl.li/dokmu>). Так, викладачі кафедри є організаторами, учасниками та спікерами багатьох конференцій, круглих столів <http://surl.li/doelm>, <http://surl.li/dokpc> та вебінарів (В.Коваленко, В.Бондар, Н.Голуб та ін.), систематично проходять стажування (В.Бондар, Н.Голуб, О.Луценко та ін.), зокрема закордонні (О.Луценко, В.Коваленко, Н.Туренко), що підтверджено відповідними сертифікатами <http://surl.li/doiwh>, мають низку наукових публікацій у закордонних виданнях, зокрема тих, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus (Ю.Бойчук, О.Бацилева, В.Коваленко, Н.Солошенко-Задніпровська, Н.Синопальникова та ін.), є авторами монографій, посібників та методичних рекомендацій, є членами фахових асоціацій (В.Коваленко, Н.Голуб, О.Бацилева, Н.Туренко), членами журі конкурсів і проєктів (В.Коваленко), науковими керівниками та офіційними опонентами на захисті дисертацій (В.Бондар, В.Коваленко, О.Бацилева), мають багаторічний досвід практичної роботи з дітьми з порушеннями мовлення (В.Коваленко, Н.Голуб), гарант ОП Н.Синопальникова має 4 авторські свідоцтва на статті. Під час фокус-груп з випускниками та зі здобувачами вищої освіти було підтверджено високий рівень професійних, особистісних якостей викладачів Н.Голуб, Н.Синопальникової та ін. З огляду на зазначене

вище, кваліфікація викладачів дозволяє забезпечити досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Правила та процедури конкурсного відбору викладачів реалізуються на основі Положення про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/alrnl>), представленому на сайті університету. У Положенні чітко прописана процедура оголошення конкурсу, умови його проходження, необхідні документи для подання на конкурс. Згідно з інформацією, отриманою на відео зустрічах із фокус-групами, ця процедура є відкритою, прозорою та зрозумілою <http://surl.li/alrnq>, а при голосуванні перевага надається особам, які мають практичний досвід роботи у сфері спеціальної освіти, наукові ступені та вчені звання; підтверджуючі професійні якості документи (сертифікати учасників вебінарів, тренінгів, семінарів, міжнародних та вітчизняних конференцій, проєктів, публікацій у фахових збірниках та журналах, що індексуються БД WoS, Scopus); здатні до застосування у викладацькій діяльності інноваційних методів та новітніх технологій.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення фокус-груп із гарантом, стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти було підтверджено, що роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу на ОП, а їх рекомендації враховуються робочою групою ОП. Так, представники з числа роботодавців Орлов А. (к.п.н, заступник директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В.Г. Короленка» ХОР); Коваль І. (керівник центру "Lalio" з розвитку та вдосконалення мовлення); Лященко В. (завідувач Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти ХАНО); Ю.Масловська (КЗ «Харківська спеціальна школа №7» ХОР) відкриті до співпраці з ЗВО, вбачають перспективи розвитку ОП «Логопедія», зокрема беруть участь у анкетуванні (<https://bit.ly/3sV6vYR>), рецензуванні ОП (Ю.Масловська), засіданнях проєктної групи ОП, надають пропозиції стосовно удосконалення змісту освітнього процесу, оновлення змісту освітніх компонент ОП, змісту та завдань практики (Протокол засідання проєктної групи № 4 від 27.01.2021 р.; Протокол № 5 від 05.02.2021 р.; Протокол № 6 від 18.03.2021 р.; Протокол № 8 від 12.01.2022 р.).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час проведення фокус-груп із гарантом, стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти ОП «Логопедія» з'ясовано, що професіоналі-практики, представники з числа роботодавців залучені до освітнього процесу. Так, за зовнішнім сумісництвом працює О.Луценко (к.мед.н., доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології, лікар-фізіотерапевт УкрНДІ протезування та відновлення працездатності) викладає ОК «Сучасна модель сімейно-центрованої допомоги дітям раннього віку»; Орлов А. (заступник директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В.Г. Короленка» викладає ОК «Педагогічна (логопедична) практика в закладах освіти» ОП «Логопедія» у 2021 р. Стейкхолдерами підтверджено факти залучення цих фахівців до проведення практик, вони виступали рецензентами освітньої програми, активно співпрацюють в межах наукових, науково-методичних семінарів кафедри, беруть участь у конференціях, круглих столах, організованих кафедрою. На зустрічі зі здобувачами освіти та академічним персоналом було підтверджено запрошення для проведення аудиторних занять в минулі роки канд.пед.н., доцента Н.Бабич (КНУ імені Бориса Грінченка). Однак, підтверджень залучення додатково експертів у галузі до проведення аудиторних занять у поточному навчальному році експертна група не отримала.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

На сайті університету представлений перелік установ-партнерів, спільно з якими здійснюється реалізація програми професійного розвитку викладачів <http://surl.li/bdsbo>. Під час опрацювання наданих документів та у процесі проведення зустрічі з менеджментом ЗВО, академічним персоналом ОП з'ясовано, що стажування викладачі проходять на безкоштовній основі у ЗВО за договорами про співпрацю: В.Бондар (Інститут інформатизації освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди; 2021), Н.Голуб (СумДПУ імені А.С.Макаренка; 2019), В.Коваленко (докторантура на кафедрі психокорекційної педагогіки НПУ імені М.П.Драгоманова за спеціальністю 016 Спеціальна освіта за державним замовленням; 2022). ХНПУ імені Г.С.Сковороди всіляко сприяє цьому процесу. Також заслуговує особливий уваги наявність у ЗВО науково-методичного тренінгового центру соціального та професійного розвитку людини ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/dojlx>). Результатом політики ЗВО щодо сприяння професійному розвитку викладачів ОП є публікаційна активність викладачів, зокрема наукові статті, індексовані БД Scopus, WoS.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У процесі зустрічей із адміністрацією, академічним персоналом ЗВО підтверджено, що стимулювання розвитку викладацької майстерності в університеті здійснюється згідно Положення про систему стимулювання якісної і ефективної роботи науково-педагогічних працівників і інших категорій працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/ailjv> та інших внутрішніх документів ЗВО. У процесі діалогу з менеджментом ЗВО, гарантом ОП, бухгалтером (Ю.Бойчук; Н. Синопальникова; В. Ткаченко) з'ясовано, що в університеті діє система матеріального стимулювання викладачів (подяки, грамоти, премії, надбавки). Ці дані були підтверджені академічним персоналом ОП на зустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Роботодавці залучені до освітнього процесу на ОП під час проходження практики, постійно підтримують зв'язок з викладачами кафедри, беруть участь у засіданнях кафедри та проєктної групи з метою покращення змісту освітнього процесу на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатнє залучення до проведення аудиторних занять на ОП додатково залучених експертів у галузі. Рекомендовано посилити участь в освітньому процесі за ОП "Логопедія" додатково залучених експертів у галузі О16 Спеціальна освіта.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ засвідчує, що освітня діяльність у межах ОП відповідає Критерію 6 за рівнем В: у ЗВО достатній рівень організації процесу професійного зростання рівня викладачів; систематично залучені роботодавці до освітнього процесу на ОП. Недолік щодо недостатнього залучення до проведення аудиторних занять на ОП експертів у галузі може бути виправлений у короткій строк.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ пересвідчилася у реальному використанні матеріально-технічних ресурсів, необхідних для викладання конкретних дисциплін, включених до ОП. У відкритому доступі є інформація про фінансову діяльність Університету (<http://surl.li/aghld>), що дозволило встановити спрямованість ЗВО на покращення матеріально-технічної бази. Кафедра має відповідне навчально-методичне забезпечення спеціальних дисциплін, що здійснюється за рахунок фахових базових підручників, посібників, методичних рекомендацій, періодичних видань, аудіо- та відео-матеріалів (протягом огляду МТБ було продемонстровано навчально-методичні підручники, словники, збірники, монографії та ін.). Викладання навчальних дисциплін за ОП під час офлайн навчання здійснюється у спеціалізованих кабінетах спеціальної освіти, комп'ютерних та традиційних аудиторіях, які оснащені належним обладнанням та установками. Був продемонстрований кабінет ЛФК (зі спеціальним обладнанням для дітей середнього і старшого дошкільного віку, масажними столами, що спеціально обладнанні для логопедичного масажу). Під час дистанційного навчання викладачі Університету мають право вільного вибору платформи для проведення онлайн-занять. Найпоширенішою дистанційною навчальною платформою є Moodle. Бібліотека (<http://surl.li/aghky>) забезпечує повне, якісне і оперативне обслуговування здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацького складу, наукових працівників, співробітників університету та інших категорій користувачів згідно з їх інформаційними запитами. Надається доступ до електронного каталогу (<https://catalog.hnpu.edu.ua/>), електронного

архіву (<http://surl.li/dolqt>), міжнародних наукометричних баз (<http://surl.li/ajhqd>) тощо. Усі процеси в бібліотеці автоматизовані, про що зазначила директор Коробкіна О.Г., а також здобувачі при зустрічі. Доступ до мережі Інтернет вільний. Потужною є спортивна база Університету з великою кількістю спортивного інвентарю (15 спортивних залів, стадіон, спортивні майданчики, корти). У гуртожитку створені необхідні умови проживання. На території Університету функціонує декілька їдалень. Є спеціально обладнана кімната для дітей, студентів та викладачів «Дитячий універ». У результаті аналізу Інформаційної системи «Модульне середовище для навчання», ЕГ виявлено, недостатню наповнюваність матеріалами для підготовки здобувачів до семінарських та практичних занять. ЕГ виявлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ було з'ясовано, що для всіх учасників освітнього процесу надається вільний доступ до всіх ресурсів Університету. У ході зустрічей було підтверджено, що доступ до Wi-Fi, процедури проходження перевірки на академічний плагіат системою Unichek та всі послуги, які надає бібліотека, є безкоштовними для здобувачів та викладачів. ОП повністю забезпечена навчально-методичними комплексами з усіх навчальних дисциплін, які розміщені в освітньому просторі Університету, що підтвердили здобувачі та НПП. Також є вільний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science. ЕГ при спілкуванні зі здобувачами ОП, студентським парламентом ЗВО та науково-педагогічними працівниками пересвідчилася, що доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП є безкоштовним.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпекою освітнього середовища опікується відділ охорони праці (<http://surl.li/bletg>) та експлуатаційно-технічний відділ (<http://surl.li/cryeq>). У ході зустрічей підтверджено факт активного функціонування Центру інклюзивної освіти (<http://surl.li/cnxxw>), який забезпечує безпечні умови навчання осіб з особливими освітніми потребами та Психологічної служби (<http://surl.li/dolrn>) для підтримки психічного здоров'я здобувачів. Створені необхідні умови відпочинку, активно пропагується здоровий спосіб життя. Для задоволення потреб та інтересів здобувачів функціонує Спілка студентів і молоді (<http://surl.li/ainzo>), Волонтерський рух (<http://surl.li/dolsa>), Спортивний клуб (<http://surl.li/dolsz>), культурно-мистецький центр (<http://surl.li/cfrjx>), які є осередками розвитку художнього творчого потенціалу здобувачів і реалізують всі напрями позааудиторної роботи та дозвілля. Виявлення потреб та інтересів здобувачів здійснюється відділом менеджменту і моніторингу (<http://surl.li/agexg>). Здобувачі можуть надавати пропозиції і зауваження до адміністрації університету за телефоном довіри та через активну форму «Зворотний зв'язок» (<http://hnpu.edu.ua/uk/contact>). За свідченнями здобувачів та випускників умови навчання є сприятливими, а викладачі справжні професіонали своєї справи. При огляді матеріально-технічної бази та під час спілкування із запрошеними особами, ЕГ було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Основним документом щодо надання освітньої та організаційної підтримки здобувачам ВО є Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/vhel>). Освітня та організаційна підтримка здобувачів вищої освіти забезпечується Центром забезпечення освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/>), гарантом освітньої програми. Освітню підтримку здобувачів здійснює кафедра спеціальної освіти (<http://surl.li/dokmu>) через навчально-методичне забезпечення ОК, проведення занять згідно з навчальним планом, наукове керівництво та консультування здобувачів, публічне обговорення результатів досліджень тощо. Інформаційна підтримка здобувачів забезпечуються Центром інформатизації освіти (<http://surl.li/crdbd>), органами студентського самоврядування, викладачами, деканатом, інформаційним порталом (<http://hnpu.edu.ua/>), де розміщуються розклади занять, екскаменаційних сесій, графіки освітнього процесу, інформація про практику, нормативно-методичне забезпечення, дисципліни за вибором тощо. Інформування здобувачів відбувається також через вкладку «Новини» на головній сторінці сайту (<http://hnpu.edu.ua/>) та сторінки в соціальних мережах. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті систематично оновлюється. Кафедра також представлена в соціальних мережах. Здобувачі зазначили, що вони достатньо інформовані про всі процеси, які відбуваються в Університеті. До загальноуніверситетських служб та відділів, що відповідають за консультативну підтримку здобувачів, належать: консультаційний центр (<http://surl.li/doltv>) приймальна комісія; випускова кафедра; наукова бібліотека; Рада молодих вчених, відділ практики; відділ працевлаштування; органи студентського самоврядування тощо. Створена у ЗВО Комісія з етики веде консультативну роботу з метою запобігання випадків порушення етичних принципів і стандартів. Психологічна служба надає консультації психолога. В рамках соціальної підтримки здобувачі університету можуть скористатися такими видами допомоги: надання матеріальної допомоги, організація харчування, надання державного утримання здобувачам вищої освіти з числа дітей-сиріт і дітей, які залишились без

батьківського піклування, надання гуртожитку, переведення на навчання за рахунок бюджетних коштів, надання медичної допомоги, заохочення за високі досягнення в навчальній, позанавчальній діяльності, організація тимчасової зайнятості здобувачів вищої освіти та сприяння їх працевлаштуванню, консультування з соціально-правових і юридичних питань, можливість відпочинку й оздоровлення на території навчально-спортивного табору «Гайдари», лижної бази «Сокольники» тощо. Здобувачі під час співбесіди дали позитивну оцінку організації освітнього процесу, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки в Університеті.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до порядку супроводу (надання допомоги) особам з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/agkno>), проблемами соціально-вразливої частини здобувачів ВО займається відповідальна особа за супровід на кожному факультеті. Інформація оприлюднена на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/agkno>) та розміщена на стендах навчальних корпусів. Регулярно обговорюються пропозиції щодо адресного захисту і підтримки соціально-вразливої частини молоді, а саме: студентів-інвалідів, сиріт, з багатодітних та неблагополучних сімей, студентів з дітьми тощо. В Університеті затверджено та реалізовується програма заходів для забезпечення доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема навчальні корпуси та гуртожиток забезпечені пандусами. У навчальному корпусі по вул. Валентинівській працює ліфт та спеціально обладнаний санвузол. Є кваліфіковані фахівці сурдоперекладачі, які за необхідності надають допомогу. На зустрічі з представниками менеджменту С.Микитюк, декан факультету зазначив, що ЗВО всіляко сприяє покращенню умов навчання для осіб з ООП, запевнив ЕГ про чудовий стан забезпечення супроводу корпусів університету для людей з особливими потребами. При спілкуванні з менеджментом ЗВО, представниками студентського парламенту, зі здобувачами було з'ясовано, що Університет працює над виконання зауваження ГЕР щодо створення необхідних умов, не дивлячись на воєнний стан в країні.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій в Університеті регламентуються Етичним кодексом (<http://surl.li/vhfb>), Кодексом академічної доброчесності (<http://surl.li/cocbn>), Положенням про комісію з етики та управління конфліктами (<http://surl.li/vibf>), Положенням про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням у ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/crdcw>), Положенням про механізми реагування на випадки булінгу (цькування) (<http://surl.li/agkoj>). Для запобігання та протидії корупції в університеті розроблено та впроваджено Антикорупційну програму ХНПУ імені Г.С.Сковороди на 2021-2022 рр. і діяльність відповідної комісії (<http://surl.li/vibk>). Для врегулювання питань гендерної рівності і запобігання випадків сексуального домагання в університеті створений і діє Гендерний центр (<http://surl.li/cocjq>). Для попередження порушення прав здобувачів та запобігання психічного насилля в університеті діє профспілкорова організація (<http://surl.li/vibf>), Комісія із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням (<http://surl.li/ailef>), Комісія з питань булінгу (цькування) (<http://surl.li/agkoj>). У межах ОП «Логопедія» не подавалися скарги, заяви пов'язані з необхідністю вирішення конфліктних ситуацій, дискримінацією чи корупційними проявами. У результаті інтерв'ювання ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, а також є доступною та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ НПП і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, а саме: доступ до Wi-Fi, міжнародних наукометричних баз даних, процедур проходження перевірки на академічний плагіат системою Unicheck; всі послуги, які надає бібліотека, є безкоштовними для здобувачів та викладачів. В Університеті існує чітка й зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатнім є наповнення електронної Інформаційної системи «Модульне середовище для навчання». Зауваження ГЕР виконано частково. Рекомендовано постійно оновлювати наповнення електронних навчально-методичних комплексів дисциплін, розміщених в Інформаційній системі «Модульне середовище для навчання».

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Враховуючи те, що ЗВО надає безоплатний доступ НПП і здобувачам до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів й існує зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, але наповнення електронної Інформаційної системи «Модульне середовище для навчання» є недостатнім, ЕГ вважає, що ОП «Логопедія» відповідає Критерію 7 за рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/bjmct>), Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) <http://surl.li/vhel>), Процесами системи управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://surl.li/domyk>). Згідно з п.6.6. Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/bjmct>) перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формі оновлення. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик). Перегляд ОП «Логопедія» проводиться за необхідністю, але не менше одного разу на рік. Обговорення ОП проводиться на засіданнях проектної групи за участі стейкхолдерів. Аналіз наданих документів та результати зустрічей показали, ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами (Коваленко Г., Заскалько О., Суровцева Є., Лісовець О., Пахуча М., Чистова Є., Кліменко О., Морохія О., Друганова О., Маркіна Н., Дерман Н.) та представниками студентського самоврядування (Махмудов Д. – голова Студентського парламенту університету, Романько А. – заступниця голови Студентського парламенту університету, Османова О. – заступниця голови Студентського парламенту університету, Ферлій В. – в.о. голови Студентської Ради факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти, Скидан Р., Гладких А., Неко Д., Мавроді С., Головка С.) ЕГ було встановлено, що здобувачі ОП та студентський актив залучені до процедур забезпечення якості освітніх програм, зокрема через членство в усіх інституціях ЗВО. Здобувачі підтвердили, що Університет бере до уваги їхні позиції під час перегляду ОП. Н. Маркіна, здобувачка другого (магістерського) рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта, яка входить до складу проектної групи ОП «Логопедія» (2022) підтвердила, що постійно приймає участь в засіданнях проектної групи. Здобувачі засвідчили, що при перегляді освітньої програми до уваги беруться результати анкетування (<http://surl.li/donze>). 84,6% опитаних зазначили, що впродовж навчання здобувача регулярно опитували про якість змісту дисциплін та якість викладання. Результати анкетування обговорюються на засіданнях Ради з якості, Вченої ради факультету та університету, проектної групи, пропозиції здобувачів ураховуються при перегляді ОП. На основі аналізу результатів анкетування було прийняте рішення ввести практику в ІРЦ за рахунок додавання модулів в ОК «Педагогічна логопедична практика в ЗДО», збільшити в оновленому навчальному плані (2022) кількість кредитів на вивчення виробничих практик: «Виробнича (логопедична) практика у ЗДО та ІРЦ» (13,5 кр.), Виробнича (логопедична) практика у спеціальних закладах середньої освіти (12 кр.) (протокол засідання проектної групи № 8 долучено до акред.каб.). ЕГ встановлено, що відповідно до зауважень ГЕР, здобувачі та органи студентського самоврядування активно залучаються до моніторингу та коригування процесу освітньої діяльності за освітньою програмою через спільні засідання (протоколи засідань долучені до акред.каб.).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями ОП регламентується Положенням про стейкхолдерів освітніх програм (<http://surl.li/bjnfw>). На зустрічі з роботодавцями (Орлов А. – кандидат педагогічних наук, заступник директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В.Г. Короленка» ХОР, «Відмінник освіти»; Лященко В.–

завідувач Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти ХАНО; Матвієнко Н.– вчитель-дефектолог вищої категорії Харківської спеціальної школи; Коваль І. – керівник центру «Lalio» з розвитку та вдосконалення мовлення; Гордієнко І.– дитячий психоневролог Центру комплексної реабілітації «Нове дихання», лікар вищої категорії, кандидат медичних наук; Іншина І. – заступник директора з навчально-виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа № 8» ХОР) було підтверджено, що на спільних засіданнях висловлювали зауваження та пропозиції під час розробки та перегляду ОП. Співпраця відбувається на конференціях, семінарах, зустрічах з колективом кафедри. Пропозиції отримуються також шляхом анкетування «Оцінювання співпраці з роботодавцями» (<http://surl.li/doodz>). ЕГ встановлено, що відповідно до зауважень ГЕР, роботодавці активно залучаються до моніторингу та коригування процесу освітньої діяльності за освітньою програмою через семінари, круглі столи, засідання (протоколи засідань долучені до акред.каб.).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Логопедія» здійснювалося шляхом проведення опитувань випускників. Збір та обробка інформації про випускників здійснюється кураторами академічних груп. Збір інформації відбувається через спільні групи у Viber. Об'єднання та спілкування випускників відбувається також через сторінку в соціальній мережі Facebook. Для ефективного працевлаштування випускників ХНПУ в структурі університету створено Відділ профорієнтації і роботи з випускниками (<http://surl.li/cfmnj>), основною метою якого є координація спільної роботи факультетів з роботодавцями, прогнозування потреб у педагогічних кадрах. Кар'єрний шлях та траєкторії працевлаштування випускників ОП відбито на сайті кафедри спеціальної педагогіки (<http://surl.li/doniw>). Випускники входять до складу Асоціації випускників ХНПУ (<http://surl.li/doniy>). При зустрічі випускниками було підтверджено факт, що в закладі дійсно існує практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Контроль внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності здійснюється на основі Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ХНПУ імені Г. С.Сковороди (<https://cutt.ly/RNUOVuY>) та Програми проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю на поточний навчальний рік Колегіальними органами системи забезпечення якості ЗВО (Вчена рада і Рада з якості). У процесі процедур внутрішнього забезпечення якості ВО в межах ОП «Логопедія» було встановлено низку недоліків та рекомендацій з їх усунення, а саме: розширення співпраці з закордонними установами; збільшення наочної складової у процесі викладання; посилення практичної складової під час викладання дисциплін; розширення академічної мобільності; використовувати можливості неформальної освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Логопедія» проходить повторну акредитацію. Під час перегляду ОП були враховані зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, а саме: оновлено фокус ОП; введено нові ОК: ОК 1. «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність», ОК 5 «Логопедія з практикумом»; оновлено і вдосконалено практики: ОК 11. Науково-дослідна практика, ОК 12. Виробнича (логопедична) практика у ЗДО та ІРЦ, ОК 13. Виробнича (логопедична) практика у спеціальних закладах середньої освіти; перебудовано і структуровано структурно-логічну схему ОК та навчальний план; впроваджено визнання результатів в неформальній освіті; посилено науково-методичне забезпечення академічної доброчесності та активізовано роботу з учасниками освітнього процесу з питань дотримання принципів академічної й дослідницької доброчесності (Введено ОК 1. «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність», проведено 03.10.22 р. круглий стіл «Культура академічної доброчесності»); укладено міжінституційну угоду про співпрацю у галузі обміну учасниками освітнього процесу, реалізації права на академічну мобільність з Волинським національним університетом ім. Лесі Українки № 114У від 06.09.2022 р. Реалізацію програми внутрішньої академічної мобільності здобувачів за ОП «Логопедія» заплановано здійснити в II семестрі 2022 – 2023 н.р.; удосконалено інформаційно-методичне забезпечення робочих програм і силабусів освітніх компонентів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО розроблена низка документів, які регулюють культуру якості (<http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>). Варто відзначити, що всі документи належним чином структуровані, мають описані складові системи внутрішнього

забезпечення якості, функції учасників освітнього процесу в цій системі, а також індикатори реалізації. Оскільки до внутрішньої системи якості долучені всі учасники освітнього процесу, тож це стало предметом обговорення під час зустрічі з усіма фокус-групами. Варто відзначити, що адміністрація ЗВО, гарант ОП, науково-педагогічні працівники засвідчили обізнаність з нормативними документами, і з процедурами започаткованими у ЗВО. Проте до процедур зовнішнього забезпечення якості ОП слабо залучені представники академічної спільноти з інших ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, бралися до уваги під час перегляду ОП. Система забезпечення якості ЗВО освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Низький рівень залученості представників академічної спільноти з інших ЗВО до процедур зовнішнього забезпечення якості ОП. Рекомендовано залучати представників академічної спільноти з інших ЗВО до процедур забезпечення якості ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наявність слабких сторін в контексті Критерію 8, а саме низький рівень залученості представників академічної культури до процедури забезпечення якості ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає Критерію 8 за Рівнем В. Підкритерії 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6 цілком відповідають вимогам критерію, підкритерій 8.7 - частково.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що правила й процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними і розміщені у відкритому доступі на сайті Університету за покликанням (<http://surl.li/ainui>), зокрема: Статут (<http://surl.li/vhsi>), Колективний договір (<http://surl.li/agkri>), Основні положення Політики у сфері якості (<http://surl.li/agkrn>), Стратегія розвитку ХНПУ імені Г.С.Сковороди на 2021-2025 рр. (<http://surl.li/yqky>) тощо. Зі співбесід під час зустрічей та за результатами ознайомлення із сайтом ЗВО, змістом нормативних документів, ЕГ констатовано, що правила і процедури є зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу та їх дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП «Логопедія» 2022 р. є у вільному доступі за покликанням (<http://surl.li/aipw>). Стейкхолдери підтвердили, що мали можливість ознайомитися з Проектом ОП 2022 р. на сайті Університету. З метою одержання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін на сайті Університету розміщено активне посилання «Зворотний зв'язок» (<http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>). Телефони та електронні адреси адміністрації ЗВО оприлюднені на сайті ЗВО (<http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>). Також з метою отримання зауважень та рекомендацій від зацікавлених сторін створено сторінку у соціальній мережі Facebook (<http://surl.li/aipw>). Також відгуки і пропозиції щодо освітньої програми «Логопедія» приймаються на електронну адресу випускової кафедри. ЕГ встановлено, що стейкхолдери

брали участь в обговоренні проєкту ОП і надавали рекомендації, але саму інформацію щодо їхніх ропозицій та зауважень після закінчення обговорення на сайті ЗВО і факультету не виявлено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітню програму «Логопедія» другого (магістерського) рівня розміщено на сторінці відділу якості освіти у вкладці «Освітні програми» (<https://cutt.ly/INUfLTi>) та сайті кафедри спеціальної педагогіки (<http://surl.li/donkx>). ЕГ з'ясовано, що інформація про ОП, включаючи її цілі, ПРН та ОК, є достовірною та своєчасно оприлюднюється. ЕГ встановлено, що відповідно до зауважень ГЕР, здобувачі добре орієнтуються у змісті нормативних документів, які є у відкритому доступі на сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Наявні чіткі і зрозумілі правила стосовно прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти не висвітлено інформацію щодо пропозицій та зауважень стейкхолдерів у вільному доступі. Відсутня інформація щодо того, як саме була врахована думка зацікавлених сторін. ЕГ рекомендує висвітлювати пропозиції, що були запропоновані стейкхолдерами, на сайті університету та факультету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи зазначені сильні сторони щодо чіткості і зрозумілості прав та обов'язків учасників освітнього процесу, а також відсутність зразкових практик в контексті Критерію 9, ЕГ вважає, що ОП відповідає Критерію 9 за рівнем В. Підкритерії 9.1, 9.3 цілком відповідають вимогам, 9.2 - частково.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дмитрієва Ірина Володимирівна

Члени експертної групи

Лопатіна Ганна Олександрівна

Бобирєва Олена Сергіївна